

אל מנהיגי מרב

החשוב הוא כי התנגשות זו לא נמנעה. כל תנועה האמינה כי השניה רוצה בחורבנה. כל תנועה האמינה כי היא לא תוכל להגשים את מטרותיה המקודשות, אלא אם תיעצר או תחוסל השניה.

אולם אף אחת מן השתיים לא נעצרה ולא חוסלה. כי אי אפשר כלל לעצור או לחסל תנועה היסטורית אדירה ואותנטית כמו התנועה הלאומית הערבית, וכמו תנועת התחייה העיברית.

שתי התנועות יכלו רק להפריע זו לזו — במקום להתחבר ולהגשים בנקל את שאיפות שתייהן.

אתם אומרים, לא פעם, כי אנחנו הגנו ראשונם לאימפריאליזם הזר, כי ישראל היא יצירת כפיהם של אויבי הערבים.

תיאור זה אינו מבוזס על הבנת המאורעות. כאשר התנגשו שתי התנועות בראשיתן, כאשר קמו הערבים בפעם הראשונה על המתיישבים העיבריים, חיפשו אלה בניברית נגד הערבים. הם מצאו אותם בדמות התורכים, שלא ראו בעין יפה את הלאומיות הערבית. הערבים התרגו על כך, והגבירו את איבתם למתיישבים. המתיישבים המותקפים חיפשו בניברית חוקים יותר. וכך הלאה.

מאז נוצר אותו מעגל-קסמים. ככל שגברה איבת הערבים אל היישוב העיברי ומדינות ישראל, כך נאלץ הצד העיברי לחפש בני ברית כדי לעמוד באיבה זו. בניברית אלה ניתן היה למצוא רק בין אותם הכוחות הזרים המתנגדים, מסיבה זו או אחרת, לתנועה הלאומית הערבית — הכרטיסים, האמריקאים, הצרפתים. הכרית עימם הגבירה, מצידה, את איבת הערבים.

כך מתגלגלים אנחנו מסיבוב אל סיבוב, כאשר כליהנשק משתכללים מפעם לפעם, כשמחרים מאמיר וכוחההרס שלהם גדל.

בינתיים נעצרה התנועה הלאומית הערבית. המרחב הגיע לכלל איחוד. להיפך, הוא מפולג יותר מכפי שהיה אי פעם. רמת המחיה של ההמונים אינה מגיעה למינימום הדרוש, ומיליארדים מוקדשים לרכישת כלי-נשק. כוחות זרים משחקים את משחקיהם במרחב באין מפריע. ואילו אנחנו, מצידנו, נושאים בעול בטחון כבד ויקר, והרינו שוב מוכנים לעמוד על נפשנו כשנשקנו בידינו.

עד מתי? כמה מלחמות עוד יעברו בדור זה על מרחב אומלל זה? לאילו ממדים יגיע ההרס ההררי, עד לסכנה של השמדה הדרדית מוטא-לית בסיבוב הרביעי או החמישי?

על סף המלחמה אני מכריו בפה מלא: אני רוחש אהדה עמוקה לאידיאלים הצודקים של התנועה הלאומית הערבית, לשאיפת הערבים לעצמאות, לאיחוד ולקידמה. איני יחיד בישראל, רבים, רבים מאד הם החושבים כמוני. מחננו יכול היה להיות כוח פוליטי גדול ועצום. עד כדי שינוי פני מדינתנו, אילו היינו נענים מעבר לגבול בצורה ברורה וחד-משמעית.

אל תהיה אשליה לאיש: אנחנו נגן על מדרי נתנו. בהגנה זו, נהיה חיילים טובים — טובים יותר מכל מחרחריההמלחמה. הזכחנו זאת בבי עבר, ונזכיר זאת בעתיד.

אולם בליבי התפילה כי מלחמה זו תימנע — לא עלידי כניעה שלנו, ולא עלידי כניעה שלכם, אלא עלידי הסדר סביר שאפשר לחיות עימו — פתיחת מיצר טיראן וסילוק האיום הצבאי המידי על גבולנו.

אני פונה אליכם, כשם שאני פונה אל מנהיגי מדינתנו שלי:

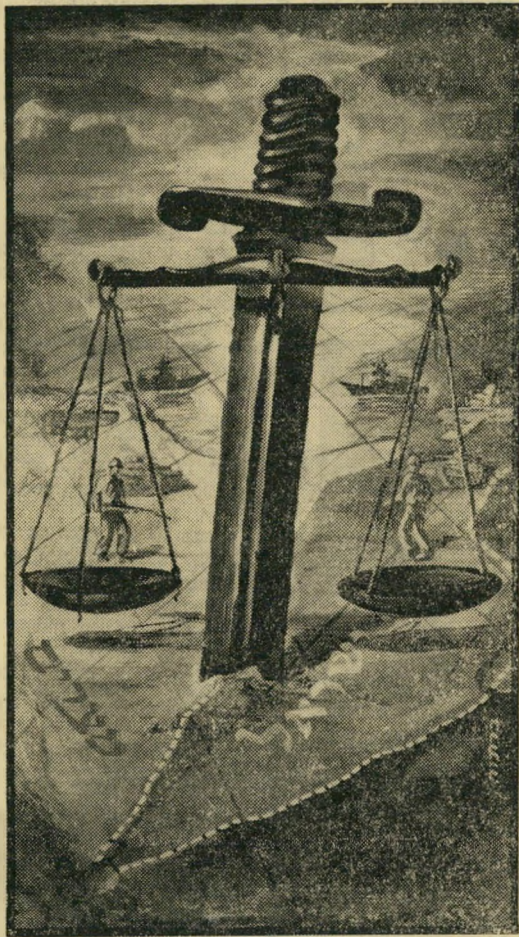
סירו את איום המלחמה. כדי שנוכל לפרוץ את מעגל-הקסמים הארוך, ולעשות את הצעד הראשון לקראת בניית עתיד חדש לכולנו:

עתיד של מרחב מאוחד, בו תשכון ישראל לבטח בצד התנועה הלאומית הערבית, בו נעזור איש לרעהו להגשים את מטרותיו, בו נסלק מן המרחב כל ניצול זר, בו נחזיר למרחב את המקום הראוי לו בעולם.

אתם חוללתם, במערבולת זו, כמה מהפכות. הן נשאו בחובן את התיקחה לקידמה, למישטר יותר טוב, לחיים יותר מאושרים של עמיכם. לשיחרור מעול זרים ומשיעבוד איצרות אדמתכם. לעצמאות אמת, לאחדות, לגדולה ולתהילה.

לא הגעתם לזה. אינכם יכולים להגיע לזה, כי עצם המלחמה שבינינו, זו המלחמה הניצחית לכאורה, זו שאין בה הכרעה צבאית — פותחת את המרחב לרווחה בפני כל כוח זר המבקש לחדור לתוכו, כדי לנצל את אוצרותיו ולדרג במימיו.

ל סף תהום המלחמה, אין טעם שנחזור על סיסמות נדושות, מן הסוג הממלא כרגע את גליההאחר. לא חשוב אפילו מדוע פרץ המשבר הנוכחי. זה יעניין

רק את ההיסטוריונים, זה משמש רק נושא לדיפלומטים ולתועמלנים.

אך האמת הפשוטה היא זאת: **זהו פשוט שלב נוסף במלחמה הישנה בינכם ובינינו.**

מלחמה הנמשכת מזה שני דורות. וכל עוד תימשך — יפרצו בה משברים בתכיפות כמעט קבועה, ואין הסיבות רבה לסיבות הממשיות הגורמות לכל משבר כשלעצמו. מלחמה זו פרצה בראשית המאה, כאשר התחלנו להכות שרשים בארץ זו.

אין זו מלחמה רגילה.

היא נולדה כהתנגשות בין שתי תנועות גדרי לות מפוארות, בעלות מטרות חיוניות ונעי לות: התנועה הלאומית הערבית מצד אחד, ותנועת התחייה העיברית מצד שני.

יתכן שאפשר היה למנוע את ההתנגשות הטראגית בין שתי תנועות אלה. יתכן שלא. כיום זוהי שאלה תיאורטית בלבד.

אני כותב מילים אלה במצב של ערב-מלחמה, כאשר מיטב בני עמי ערוכים להגנה על גבולות מדינת ישראל. איני יודע אם בעוד כמה שעות — כאשר יתפרסמו הדברים — ישרור מצב של דקה אחת לפני התחלת המלחמה, או דקה אחת אחריה.

אני יודע רק זאת: מלחמה זו לא תביא ברכה לאיש.

היא לא תצמיד קדימה את שאיפתנו שלנו, הרוצים לחיות בשלום במרחב. היא לא תביא להגשמת האידיאלים של התנועה הלאומית הערבית.

היא תביא להרג מיטב הבנים — ישראלים וערבים. על כך בוכה ליבי.

היא תביא להרס, לחורבן. היא תיפתח את המרחב — יקיר לכולנו — בפני כוחות זרים, כוחות "העולם החופשי" וכוחות "העולם הסוציאליסטי", המבקשים את טובת עצמם, לא את טובת ישראל ולא את טובת הערבים.

היא לא תפתור דבר.

אתם אינכם יכולים לנצח במלחמה זו. אני אומר זאת כקביעה פשוטה של עובדה.

לא, חלילה, מפני שאני מזולז בכוחכם, או מפני שאני בו לעוז-רוחו של הלוחם הערבי. כל זילזול ובוז רחוקים מליבי. לפני 19 שנה עמדתי בקרב פנים-אל-פנים עם גמאל עבד-אל-נאצר וחבריו לנשק, קרב בו נפצענו גם הוא וגם אני. חיילי ישראל וחיילי מצריים לא זילזלו אז איש ברעהו.

אני אומר לכם כי במלחמה זאת לא תוכלו לנצח — פשוט מפני שכל אחד מאיתנו יודע שנצחון כזה שלכם, פירושו סוף חיינו שלנו. לכן נילחם עד הסוף.

אנחנו גדלנו בארץ הזאת. אין לנו חיים מחוץ לה. לא נהיה כצלבים, שעלו על ספינותיהם וברחו כאשר נוצחו בקרב. נעמוד וניפול עם מדינה זו — ועל כן המדינה לא תיפול.

נילחם בסיוע ובנגיב. נילחם בדרום ובצפון. נילחם בשדותינו ובחצרות בתינו.

שום כוח בעולם הערבי — יהיה חזק ואמיץ כאשר יהיה — לא יוכל לנו.

לכן אינכם יכולים לקחת לנצחון. יכולים אתם רק לקחת לקפאון חודש, לשביתת-נשק חודשה, להפסקה חדשה במלחמה שבינינו.

גם אנחנו איננו מקחים כי המלחמה תביא לנו פתרון כלשהו. אנו מאמינים כי ננצח — ננצח מפני שהחלטתנו נחושה יותר, מפני שכל אחד מלוחמינו יודע כי אין ברירה. אך אחרי נצחון זה — גם לנו אין פתרון. זה ברור לנו. נבטיח את קיום מדינתנו, נבטיח את השקט על גבולנו לכמה שנים נוספות.

מעולם לא עמדו זה מול זה שני צבאות חמושים, מוכנים למלחמה אכזרית ונוראה, כמו הפעם — כאשר מנהיגי שני הצדדים יודעים היטב ששום טובה לא תצמח ממלחמה זו, שהיא לא תפתור שום דבר.

הבה ונאמר זאת בפה מלא: גם אתם וגם אנחנו, לכוידים במעגל-קסמים, הנראה כחסר-מוצא.

מסתובבים אנחנו במעגל זה, קדימה וקדימה, מבלי להגיע לשום מקום.

אנו עומדים על סף מלחמה, היא השלישית מאז קום מדינת-ישראל. אם נספור את המאבקים המזוינים בין העיברים והערבים מאז ראשית התיישבותנו בסוף המאה שעברה, הרי זה הסיבוב המייוודע-כמה.

כל סיבוב לא היה אלא הקדמה לסיבוב שבא אחריו. שום סיבוב לא הביא שום פתרון. וכל סיבוב היה קשה יותר, אכזרי יותר, יקר יותר, מאשר זה שקדם לו.

אנחנו הקמנו, במערבולת-דמים זו, את מדינתנו. לגבינו זהו הישג כביר. אך לא הגענו אל המנוחה ואל הנחלה, אל השלום שאנו מייחלים לו. אל המקום שאנו רוצים לתפסו בחברת עמי המרחב.